

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermo Martini Lutheri de praeparatione ad moriendu[m]

Luther, Martin

Lipsiæ, 1520

VD16 L 6500

Decimosexto.

urn:nbn:de:hbz:466:1-33397

¶ DECIMOSEXTO. Iā ergo rei toti summa in hoc
suminope versatur, vt quisq; reuerenda sacramenta (in
quibus mera dei verba, promissa, signa efficaciter sub-
sistunt) magni reputet, in honore habeat, secp; qsdem fi-
detissime cōmittat. id est, vt neq; in sacramentis, neq; in
rebus quarū indubitata signa sunt, hæsitet. Nam si du-
bitaret, actū esset de tota salute. Prout em̄ credimus, ita
fiet nob̄s, sicut Christus dicit. Quid proderit, q̄ imagi-
naris & credis aliorū mortem, pctm̄, gehennā, in Chro-
m̄ esse superata, si nō tuā quoq; mortē, tuū pctm̄, tuam ge-
hennam similiter deuictā atq; deleta esse, siccq; liberatum
te creditis? Inane em̄ sacramētum esset, si non crederes in-
ibi ea om̄ia tibi ostendi, pr̄stari, proferri. Porro, id ter-
ribilissimū est pctm̄ quod ppterari queat, quo deus ipse
in suo verbo, signo, opere vt mendax reputatur, vtpote
qui aliquid dicat, designet, promittat, qd vel nō cogitet
vel nolit implere. Ob id cum sacramentis iocādū nō est,
Fides adslit necesse est, quæ ijs cōfidat, hilariterq; fesc dei
signo & promissioni cōmendare audeat. Q ualis ille sal-
uator aut deus esset, qui saluare nos a morte, pctō, & ge-
henna, nō posset, aut nolle? Magnū pfecto sit oportet,
quod verus deus vel promittit, vel opera. ¶ Sed tunc
diabol⁹ adueniens inspirat tibi Quid inquiens, tūc erit
cū indigne pceptis sacramentis tali me gratia per ppriā
indignitatē priuauī? Hic te crucis signaculo pr̄xuni,
& noli admittere, vt te dignitas vel indignitas tentando
exagit, et hoc tantūmodo labora, vt credas certa esse sig-
na, vera dei verba, tūces, & pmanes vere dignus. Fides
dignū efficit, hæsitatione indignū. Quapropter malignus
spūs alia tibi dignitatē & indignitatē p̄texere nitit, vt
te in ancipiū fluctuare faciat, siccq; sacramēta & eorū vir-
tutes in nihiū redigat, deūq; in suis verbis mēdace redi-
dat. Dignitati tuę de⁹ nihil confert. Necq; em̄ edificat sup
dignitate tua verbū & sacramētū suū, sed ex mera gra-
tia te indignū edificat sup verbo & signo suo, cui timē

firmite et insiste, & dic: Qui sua mihi signa & verba conser-
ferat ac cōtulit, q̄ Ch̄ri vita, gratia & beatitudo mortem
pctm, & gehennā meā, mihi innocua reddiderit, de⁹ est,
qui & rite in rem meā oīa implebit. Si me sacerdos abs-
soluit, fidēter me eidē absolutiōi pindē atq̄ dei verbo cō-
mitto. Et si dei sunt v̄ba, vera oīo siēt, in hac fide & vis
uēs & moriēs cōsistā. Eadē em̄ fidei firmitate pfidere de-
bes sacerdoti⁹ absolutiōi, aīsi de⁹ peculiariter tibi angelū
seu apl̄m mitteret, imo aīsite p̄ semetip̄m Ch̄rs absolue-
t̄. ¶ DECIMOSEPTIMO. En talē p̄rogatiuā (ret.
adipiscit, qui sacramēta participat, scilicet, ut cōsequat̄
dei signū & pmissū, in quo fidē suā exercere & p̄fortare
valeat, q̄ sit in Ch̄ri imaginē & bona uocat⁹, Sine q̄ sig-
no alij in sola fide laborat, & eadē bona & sacramenta p̄
affectū cordis cōsequunt̄, qui & iīi saluabunt̄, si in eadē
fide p̄manserint. ¶ Sit̄ dicit̄ sup̄ sacramēto altaris: Si
mihi sacerdos tradidit sacroſctm Christi corp⁹, quod ē
signū & pmissum cōmunionis oīm cōleſtiū ſpirituū &
ſectōrū, q̄ videlicet me diligant, p̄ me curā gerant ac de-
precent, mecūq̄ patiant̄, moriant̄, pctā portent, & gehē
nā deuincāt, tū necessario ita erit. Nequaq̄ me fallet di-
uinum signū, quod mihi nō ſinam auferri. Mallem vni-
uersum terrā orbem, ac me ipsum abnegare, q̄ in hac
re dubius eſſe. Sit̄ mihi deus, & certus, & verax in hoc
ſuo ſigno & pmisso. Evidē, ſiue dignus, ſiue indignus
eius participatu, mēbrū tñ Ch̄rianitatis ſum, put dicas
tamen & repreſentatio sacramēti hui⁹ p̄rā ſe ferūt. Toles-
tabilius eſt, me indignū eſſe, q̄d deū existimari menda-
cem. Recede neq̄ ſpiritū, ſi quid aliud mihi ſuggestur⁹
eſt. ¶ Nam videre eſt, multos eſſe homīes, qui optant cer-
tiores fieri, aut ſignū de cōclo conſequi, quo animo erga
iſpos deus ſit, ſcire etiā ſui p̄cdestinationē. Quod qui-
dem ſignū etiā obtinerent, nec tamē crederent, qd illis
prodeſſet? Quid emolumenti afferrent om̄ia ſigna ſine
fide? Quid profuere Iudeis Christi & apostolorū ſig-

